E-ISSN : 2181-4341
https://wordlyknowledge.uz
IMPACT FACTOR(SJIF) : 3,934

ATOPIK DERMATİT DAVOLASHDA KURALIMUS MALXAMNING SAMARALIGINI BAHOLASH

Narikulov Rustam Mardanovich
Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Teri va tanosil kasalliklari kafedrasi dotsenti
Rafikova Malikabonu Firdavsovna
Samarqand davlat tibbiyot universiteti

Abstract: Data on the mechanisms of formation and methods of effective treatment of atopic dermatitis (AD) are presented. The main directions of pathogenetically based treatment of blood pressure, differentiated correction of concomitant pathology are described in detail. The external therapy of atopic skin lesions in children with the use of modern dermatological cosmetics is presented in particular detail.

Keywords: Atopic dermatitis, treatment, tacrolimus.

Annotatsiya: Atopik dermatitning (AD) hosil bo'lish mexanizmlari va samarali davolash usullari haqida ma'lumotlar keltirilgan. Qon bosimini patogenetik asosda davolashning asosiy yo'nalishlari, birga keladigan patologiyani differentsial tuzatish batafsil tavsiflangan. Zamonaviy dermatologik kosmetika vositalaridan foydalangan holda bolalarda terining atopik lezyonlarini tashqi terapiyasi batafsil tavsiflangan.

Kalit so'zlar: Atopik dermatit, davolash, takrolimus.

Kirish: Atopik dermatit (sin.: atopik ekzema, konstitutsiyaviy ekzema, diffuz neyrodermatit) - katta yoshli bemorlarda eritematoz-papulyar toshmalar bilan namoyon bo'ladigan, doimiy, tez-tez og'riqli, qichishish va rivojlanish bilan birga keladigan likenizatsiya hodisalari bilan namoyon bo'ladigan surunkali takrorlanuvchi teri kasalligi. Th2 yordamchi tizimining giperaktiv holatiga genetik moyillik va terining to'siq funktsiyasining filagringa bog'liq nuqsoni. Ko'pgina epidemiologik tadqiqotlarga ko'ra, dunyo aholisining taxminan 5% ADdan aziyat chekadi va erta bolalik yosh guruhida atopik teri lezyonlarining og'irligi kuzatuvlarning deyarli 30-50% da tashxis qilinadi. Bugungi kunda AD belgilarining rivojlanish mexanizmi terining to'siq funktsiyasidagi genetik jihatdan aniqlangan nuqsonning, bir tomondan tug'ma va adaptiv immunitetning xususiyatlarining, bir tomondan atrof-muhitning, yuqumli kasalliklarning qo'zg'atuvchisi va birga keladigan kasalliklarning murakkab o'zaro ta'siri sifatida taqdim etiladi. boshqa tomondan. Irsiy moyillik, birinchi navbatda, immun tizimining faoliyatiga taalluqlidir, bu T-xelperlarning giperaktivligi bilan tavsiflanadi, ular antigenik tirnash xususiyati bilan II tipdagi T-xelperlarga (Th2) nisbatan ko'proq farqlanadi. Bundan tashqari, genotipik mexanizm AD bilan og'rigan bemorlarda terining to'siq funktsiyasi buzilganligi bilan ham izohlanadi, bu klinik jihatdan quruq terining turli darajadagi zo'ravonliklarida (kseroziya) namoyon bo'ladi. Qon bosimining kuchayishi rivojlanishi Th2 sitokinlarini, birinchi navbatda, IL-4 va IL-13 ni ishlab chiqarish bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ularning tarkibi sog'lom odamlarga qaraganda bemorlarda yuqori. Ushbu interleykinlar IgE antikorlarining giperproduksiyasiga olib keladi va endotelial hujayralardagi adezyon molekulalarining ifodasini oshiradi. Ular to'qimalar yallig'lanishining boshlang'ich bosqichining rivojlanishida muhim ahamiyatga ega, eozinofillarning kamolotini keltirib chiqaradigan va ularning omon qolishini belgilaydigan IL-5 qon bosimining surunkali bosqichida ustunlik qiladi, bu Th1 sitokinlarini ishlab chiqarish bilan birga keladi. IL-12 va IL-18 va boshqa sitokinlar, masalan, IL-11 va TGF1b, ular asosan kasallikning surunkali shakllarida namoyon bo'ladi [1]. Qon bosimi bo'lgan kattalardagi bemorlarning taxminan 80 foizida qon zardobida IgE antikorlari (IgE ga bog'liq yoki ekzogen) miqdori ortishi, havo va oziq-ovqat allergenlariga sezgirlik va / yoki allergik rinit va astma bilan birga keladi. Shu bilan birga, qon bosimi bo'lgan katta yoshli bemorlarning 20 foizida qon

zardobidagi IgE miqdori normal bo'lib qoladi (IgE ga bog'liq bo'lmagan qon bosimi yoki endogen). Bu kasallikning ikkita asosiy fenotipini - ekzogen va endogenni ajratish imkonini beradi. Terining asosiy vazifasi tanani tashqi agressiv muhitdan himoya qilishdir. AD bilan og'rigan bemorlarda, terining fenotipidan qat'i nazar, epidermal to'siqning ishlamay qolishi tufayli epidermis orqali namlikning ko'payishi kuzatiladi. O'z navbatida, shox parda lipidlarning miqdoriy va sifat jihatidan tanqisligi tufayli suvni ushlab turmaydi - keratinotsitlar tomonidan ishlab chiqarilgan keramidlar, xolesterin, yog 'kislotalari, 1 va 3-keramidlarning tarkibi ayniqsa kamayadi. Seramidlar hujayradan tashqari bo'shliqda suyuqlikni saqlaydigan asosiy molekulalar bo'lib, bu murakkab tuzilmalarning to'siq funktsiyasi ular bilan bog'liq bo'lgan oqsil matritsasi tomonidan ta'minlanadi. AD bilan og'rigan bemorlarda ta'sirlangan va ta'sirlanmagan terida keramidlar miqdorining kamayishi aniqlanadi. Klinik jihatdan terining sezilarli quruqligi bilan namoyon bo'ladigan bu o'zgarishlar teriga antijenlarning (mikroblar, viruslar, zamburug'lar va boshqalar) kirib kelishini osonlashtiradi va shu bilan immunitet tizimining keyingi faollashishiga olib keladigan va shu tariqa ayovsiz doira hosil bo'ladi. surunkali yallig'lanishni saqlab qolish, bu esa to'siq nuqsonini yanada kuchaytiradi. So'nggi paytlarda terining to'siq funktsiyasidagi nuqson AD ning muhim fenotipik belgilaridan biri sifatida ko'rib chiqilmoqda, bu kserozga va teridagi antimikrobiyal peptidlar tarkibining pasayishiga olib keladi, bu esa uni terapevtik ta'sir uchun muhim nishonga aylantiradi.

Maqsad: atopik dermatitni davolashning kombinatsiyalangan sxemasining samaradorligini o'rganish va pelemetazon malhami (mometazon va furoat) va beponten malhami (dekspantenol, protegin) dan foydalanish xavfsizligini o'rganish.

Tadqiqot materiallari va usullari: davolash samaradorligini baholash atopik dermatit tashxisi bilan 7 yoshdan 16 yoshgacha bo'lgan 7 bemorda, o'rtacha og'irlikdagi bolalar davrida o'tkazildi. Viloyat teri-tanosil kasalliklari dispanseriga ambulator davolanish uchun murojaat qilganlar. Tekshiruv vaqtida bolalarda ko'p miqdorda kepakka o'xshash tarozilar bilan terining giperemiyasi va aniq quruqligi kuzatildi; teri naqshining kuchayishi, giperkeratoz, mo'l-ko'l peeling, og'riqli yoriqlar, tunda ko'payishi bilan doimiy qichishish. Teri o'zgarishlari asosan ekstremitalarning fleksor yuzalarida (tirsak burmalari, popliteal chuqurliklar), kaft-plantar yuzasida, inguinal va gluteal burmalarda, bo'yin orqasida joylashgan. Davolashning boshida pelemetazon malhamlari kuniga 1 marta ishlatilgan, foydalanish muddati 5 dan 10 kungacha. Pelemetazon malhamini qo'llashning so'nggi ikki kunida kuniga 1 marta bepanten malhami qo'shimcha ravishda surtildi, so'ngra pelemetazon malhami bekor qilingandan so'ng, beponten kuniga 2 marta o'rtacha 10 kun davomida qo'llaniladi, keyin foydalanish 1 martaga kamaydi. semptomlar to'liq yo'qolguncha bir kun (o'rtacha 12 kun).

Natijalar: davolashning 12-kunida bemorlarning 100 foizida simptomlarning yo'qolishi kuzatildi. Pelemetazon malhamini qo'llashda terining tirnash xususiyati beruvchi kichik alomatlari foydalanishning boshida 7 bemordan 5 tasida kuzatilgan, ammo bu preparatni to'xtatishni talab qilmadi. Davolanishdan keyin bemorlar 6 oy davomida relapslar uchun kuzatilgan. Ta'minot terapiyasini olgan bemorlar guruhida relaps kuzatilmadi. Pelemetazon malhamini qo'llash joyida terapiya natijasida terining atrofiyasi kuzatilmadi.

Xulosa: atopik dermatitning namoyon bo'lishini davolashda pelemetazon malhami va beponten malhamidan izchil foydalanish ko'pchilik bemorlarda simptomlarni bartaraf etishda yuqori samaradorlikni ko'rsatdi, uzoq muddatli remissiyaga erishildi, yaxshi tolerantlik qayd etildi, yon ta'siri va asoratlari yo'q.

Adabiyotlar:

1. Abdullaev X. D. et al. EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE DRUG GEPON IN THE TREATMENT OF GENITAL CANDYLOMAS //Web of Scientist: International Scientific Research Journal. – 2021. – T. 1. – №. 02. – C. 16-19.

2. Абдуллаев Х. Д. и др. Определение цитокинового статуса у больных с псориазом на фоне стандартного лечения //Общество и инновации. – 2020. – Т. 1. – №. 1/S. – С. 625-629.
3. Ахмедова М. М., Абдуллаев Х. Д., Камолова М. И. ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕТОДОВ ЛЕЧЕНИЯ ОНИХОМИКОЗОВ У ВЗРОСЛЫХ //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 186-190.
4. Тошев С. У., Аширов З. Ф., Абдуллаев Х. Д. ЛЕЧЕНИЕ ВИТИЛИГО 308-нм ЭКСИМЕРНЫМ ЛАЗЕРОМ //Актуальные аспекты медицинской деятельности. – 2021. – С. 240-243.
5. Davlatovich A. X., Xaydarjonovna X. S., Raximjon N. S. JYBYK BILAN BO'LGAN PROSTATITNI DAVOLASH USULINI TAKOMILLASHTIRISH //БАРҚАРОРЛИК ВА ЕТАКЧИ ТАДҚИҚОТЛАР ОНЛАЙН ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ. – 2022. – С. 359-361.
6. Ахмедова М., Расулова Н., Абдуллаев Х. Изучение парциальных функций почек у детей раннего возраста с нефропатией обменного генеза //Журнал проблемы биологии и медицины. – 2016. – №. 2 (87). – С. 37-40.
7. Нарзикулов Р. и др. Принципы терапии у женщин больных гонореей ассоциированные иппп //Журнал вестник врача. – 2019. – Т. 1. – №. 1. – С. 99-102.
8. Нуруллаева А. А., Рахматова А. Х., Абдуллаев Х. Д. ЗНАЧЕНИЕ МИКРОБНОГО ОБСЕМЕНЕНИЯ КОЖИ ПРИ НЕКОТОРЫХ ЗУДЯЩИХ ДЕРМАТОЗАХ //Молодежь и медицинская наука в XXI веке. – 2019. – С. 125-125.
9. Abdullaev X. D. et al. EXPERIENCE OF USING THE DRUG GEPON IN THE TREATMENT OF PATIENTS FOCAL SCLERODERMA //ResearchJet Journal of Analysis and Inventions. – 2021. – Т. 2. – №. 03. – С. 60-63.
10. Абдуллаев Х. Д., Собиров М. С., Жумаева Д. Х. НЕРВНО-ПСИХИЧЕСКИЙ СТАТУС У БОЛЬНЫХ СЕБОРЕЕЙ //Молодежь и медицинская наука в XXI веке. – 2018. – С. 115-116.
11. Ахмедов Ш. К. и др. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛЕЧЕНИЯ ИЗОТРЕТИНОИНА ПРИ ЛЕЧЕНИИ УГРЕВОЙ БОЛЕЗНИ //Академический журнал Западной Сибири. – 2015. – Т. 11. – №. 1. – С. 56-56.
12. Абдуллаев Х., Толибов М. Allergodermatozlar bilan bog'liq bo'lgan vulgar acneni kompleks davolash Samaraligini o'rganish //Журнал гепато-гастроэнтерологических исследований. – 2021. – Т. 2. – №. 3.2. – С. 73-74.
13. Davlatovich A. X., O'gli A. B. X., O'gli I. A. S. BOLALARDA GENITAL GERPESNI DAVOLASH SAMARADORLIGINI BAHOLASH //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 367-369.
14. Абдуллаев Х. Д. и др. ЛАЗЕР В ЛЕЧЕНИИ ВИТИЛИГО //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 495-500.
15. Xolmurodovich D. J., Umidovich N. T., Davlatovich A. X. CLINIC COURSE OF NONSPECIFIC PNEUMONIA //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 510-513.
16. Davlatovich A. X. et al. USING IMMUNOMAX AND 0.1% TACROLIMUS OINTMENT IN THE TREATMENT OF VITILIGO //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 559-562.
17. Davlatovich A. X. et al. EVALUATION OF THE GENERAL SOMATIC STATUS OF PATIENTS WITH VITILIGO BASED ON THE DETERMINATION OF THE CONTENT OF NATURAL ANTIBODIES TO VARIOUS ORGANIS AND TISSUES OF THE BODY //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 472-476.

18. Davlatovich A. X. DETERMINATION OF GENE ACTIVITY IN VITILIGO PATIENTS //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 451-454.
19. Xolmurodovich D. J., Orifovich R. S., Davlatovich A. X. FEATURES OF THE MICROELEMENT STATUS FOR THE DEVELOPMENT OF ATOPIC DERMATITIS IN CHILDREN //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 447-450.
20. Hikmatovich I. N. et al. The use of Fungite in the Local Treatment of Genital Herpes //International Journal of Innovative Analyses and Emerging Technology. – 2021. – T. 1. – №. 5. – C. 231-232.
21. Davlatovich A. X., Orifovich S. D., Baxtiyorovich A. S. Studying the Relationship of Local Immune Status and the Course of Burn Disease //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – T. 3. – №. 5. – C. 679-682.
22. Davlatovich A. X. VAGINAL TRIXOMONADLAR SHTAMMASINI TRIXOPOLGA VA XIMOTRIPSIN BILAN BILAN SEZGICHLIGINI ANIQLASH //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 645-647.
23. Salamova L. A. et al. Evaluation of the effectiveness of the drug gepon in the treatment of genital candylomas. – 2021.
24. Iskandarovna K. M. SIFILISNING IMMUNOASSAY SHAKLLARI //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 534-536.
25. Iskandarovna K. M. et al. Assessment of the Quality of the Treatment and the Probability of Recurrence of Warts in Children Using Groprenosin //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 221-226.
26. Iskandarovna K. M. et al. Quality Evaluation of the Efficiency of the Drug" Roaccutan" in the Treatment of Patients with Acne //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 241-245.
27. Iskandarovna K. M., Dilshodovna A. D., Adxamovna A. A. Impact of Socio-Hygienic Conditions of Life on the Health of Students //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – T. 3. – №. 5. – C. 644-646.
28. Iskandarovna K. M. et al. Comprehensive Assessment of the Levels of Somatic Health and Disturbances of Adaptation Reserves in Medical Students //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – T. 3. – №. 5. – C. 641-643.
29. Iskandarovna K. M., Alamovich K. A., Rabbimovich N. A. Treatment of Urethrogenic Prostatitis Associated with Chlamydia Infection //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2021. – T. 1. – №. 5. – C. 44-46.
30. Iskandarovna K. M., Buribaevna I. S., Azamovna A. N. Immunoassay Forms of Syphilis //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2021. – T. 1. – №. 5. – C. 47-49.
31. Davlatovich A. X. VAGINAL TRIXOMONADLAR SHTAMMASINI TRIXOPOLGA VA XIMOTRIPSIN BILAN BILAN SEZGICHLIGINI ANIQLASH //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 645-647.
32. Abdullaev X. D. et al. EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE DRUG GEPON IN THE TREATMENT OF GENITAL CANDYLOMAS //Web of Scientist: International Scientific Research Journal. – 2021. – T. 1. – №. 02. – C. 16-19.